

VEDLIKEHOLD PÅ EKSTENSIVE GRASAREALER

Av FAGUS-rådgiver Odd Andersen

Grasfamilien er kanskje det viktigste av all vegetasjon som vokser på vår klode! Næringskjeden er avhengig av grasfamilien. Gras leverer korn, fôr til husdyrene våre og gir erosjonshindrende markdekke.

Gras er så mangt. En regner med at det finnes omkring 1000 arter fordelt på 620 slekter. Bare i Norge er det registrert ca 150 viltvoksende arter.

Lavt vekstpunkt

En ting som er spesiell med planter i grasfamilien er at graset har vekstpunktet nede ved overgangen mellom rot og blad. Dette er andreledes enn hos trær og busker som har vekstpunktet ytterst på grenene. Fra vekstpunktet setter graset blad, skudd og røtter. Når bladene og skuddene blir kuttet, svarer planten med å sette ut nye blad og skudd.

Konkurransesfaktorer

De forskjellige artene har ulike egenskaper. I naturen tilpasser de seg forholdene som tilbys. Luft, lys, temperatur, vann, næringstilgang og konkurranse med annen vegetasjon avgjør hvilke grasarter som etablerer seg i konkurransen om plassen.

Intensivt eller ekstensivt

Vi som grøntanleggsforvaltere vet å bruke gras i våre grøntanlegg. På intensivt brukte områder som fotballbaner, golfbaner og lekeområder er det stor slitasje. På ekstensive områder er hensikten å oppnå markdekke for å unngå erosjon og uønsket vegetasjon med minimalt vedlikehold. Innslag av markblomster kan være aktuelle i slike ekstensive områder.

Uheldig praksis

For å oppnå best mulig resultat er klippetider og klippehøyde viktig. Ofte ser en at det bare blir klippet én gang i vekstsesongen, på det tidspunktet da vegetasjonen er frodigst. Da blir graset ofte barbert helt ned til bakken og graskuttet blir liggende igjen i store kladder.

Slikt vedlikehold fører til gode vekstforhold for rotgras som løvetann, hundekjeks, høymol og andre uønskede arter. Samtidig omdannes dette graskuttet til plantenæring og dermed øker volumet av plantemateriale. Arealer som vedlikeholdes slik har i perioder et lite tiltalende utseende.

Rett klippehøyde - fjernet graskutt

Best resultat oppnås dersom klippehøyden holdes på 10 til 15 cm og graskuttet fjernes. Da vil klippeaggregatet ikke nå ned og skade de grasartene som en ønsker gode vekstforhold for, samtidig som bladrike arter reduseres.

Rett klippetidspunkt

Klippetidspunkt bør være ved slutten av løvetannblomstringen og begynnende hundekjeksblomstring. På dette tidspunktet er det lite blomstring av andre markblomster. Ved å få fjernet det meste av løvetannfrøet og redusert hundekjeks, oppnår en at artsmangfoldet øker og arealet får et bedre utseende. Ved å velge rett klippetidspunkt vil vedlikeholdsarbeidet bli mindre. Dersom en i ønsker å redusere innslaget av bladrike urter ytterligere, bør det foretas en klipping til og da i slutten av vekstsesongen.